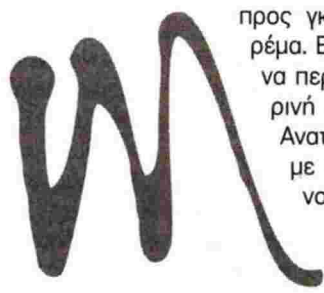

ΤΗΣ ΠΑΡΗΣ ΣΠΙΝΟΥ
(spinou@enet.gr)

προς γκρεμός και πίσω ρέμα. Ετσι θα μπορούσε να περιγραφεί η σημαντική κατάσταση στην Ανατολική Μεσόγειο με την «Αραβική άνοιξη», τις λαϊκές κινητοποιήσεις, τις αιματοβαμμένες εξεγέρσεις που δεν έχουν τέλος. «Ο γκρεμός και το ρέμα» είναι άλλωστε ο τίτλος της κεντρικής έκθεσης της 3ης Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης «Παλιές διασταυρώσεις-Make it new», που εγκαινιάζεται στις 18 Σεπτεμβρίου, φέρνοντας στο προσκήνιο έργα που άμεσα ή έμμεσα καταγράφουν ή σχολιάζουν τις ραγδαίες κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές.

Πάνω από 50 καλλιτέχνες από τις αραβικές χώρες, την Ελλάδα και το εξωτερικό συμμετέχουν στην κεντρική έκθεση (αρχιτεκτονική - μουσειογραφική μελέτη: Ανδρέας Αγγελιδάκης), που εκτείνεται στο λιμάνι, σε ιστορικά κτίρια και στα μουσεία της Θεσσαλονίκης: μια πόλη-σταυροδρόμι που έχει φιλοξενήσει διαφορετικούς πολιτισμούς, εθνότητες, θρησκείες.

«Οι καλλιτέχνες εκφράζουν πολιτικά, αλλά δεν επιλέξαμε αποκλειστικά τέτοιου είδους έργα γιατί όταν επικρατούν μεγάλες εντάσεις στον κόσμο η

τέχνη κινδυνεύει να γίνει στρατευμένη», διευκρινίζει εξ αρχής η Μαρίνα Φωκίδη, η οποία επιμελείται την έκθεση μαζί με τον Πάολο Κολόμπο και τη Μαχίτα Ελ Μπαχά Ουριέτα. «Κάναμε πιο αφαιρετική την έκφραση μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα, που είναι αρνητική, θέλοντας να δείξουμε το μεσοδιάστημα από κάτι επισφαλές και τρομακτικό σε κάτι γόνιμο και ελπιδοφόρο. Οι λαοί στην Ανατολική Μεσόγειο τόλμησαν να επαναστατήσουν χωρίς να ξέρουν πού θα οδηγηθούν. Ετσι και η έκθεση περιγράφει μια συνθήκη, ένα μεταίχμιο, την ταλάντωση ανάμεσα στην ελπίδα και την απόγνωση, στη βία και την ειρήνη, την ελευθερία και την τάξη, στην απώλεια και τη μνήμη».

Ανάμεσα στα έργα που θα παρουσιαστούν είναι το «Green Line» του Φράνσις Αϊλς. Ο βέλγος καλλιτέχνης σηματοδότησε με πράσινη μπογιά το πέρασμά του στην Πράσινη Γραμμή μεταξύ Ιερουσαλήμ και Παλαιστίνης εστιάζοντας σε ανθρώπους και σύμβολα. Ενα βίντεο του Κριστόφ Μπούκελ σχολιάζει την «τρέλα του πολέμου», καταγράφοντας αμερικανούς στρατιώτες να γιορτάζουν σε στρατόπεδο στο Ιράκ τα Χριστούγεννα. Επίκαιρα είναι και τα βίντεο που γυρίζει η νεανική ομάδα Prism TV (Νίκος Κατσαούνης, Νίνα Πασχαλίδου)

IMRAN QURESHI

ΖΩΝΤΑΣ ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΕΣ
ΑΛΛΑΓΕΣ, ΟΙ ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΙ
ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ
ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ ΤΑ ΕΡΓΑ
ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ 3Η ΜΠΙΕΝΑΛΕ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

με θέμα τους πρόσφυγες, τους αγανακτισμένους, τους εξεγερμένους.

Στο Γεντί Κουλέ πάλι, που χρησιμοποιήθηκε από τους οθωμανούς ως φυλακή, ενώ στοιχειώθηκε από τις φωνές των πολιτικών κρατουμένων στην περίοδο της δικτατορίας, θα παρουσιαστούν οι «Αγγελοι» του Βλάση Κανιάρη, ένα διαχρονικό σχόλιο για τα ανυπόταχτο πνεύμα.

Κάθε χώρος της έκθεσης προβάλλει το ιστορικό του φορτίο. Στην Κάζα Μπιάνκα, ένα σπίτι για τα γράμματα, ο Πάολο Κολόμπο αποτίει φόρο τιμής στην καλλιεργημένη αστική τάξη της Θεσσαλονίκης. Στο Γενί Τζαμί με τα αρχιτεκτονικά γνωρίσματα συναγωγής (πρώην τέμενος για εβραίους που εξισλαμίστηκαν) τα έργα που επέλεξε η Μαχίτα Ελ Μπαχά Ουριέτα απηχούν την αγωγή των ανθρώπων στην Ανατολική Μεσόγειο και πάθη των μεταναστών. Στο Αλατζά Ιμαρέτ, το «Πολύχρωμο Πτωχοκομείο» του 15ου αιώνα, η Μαρίνα Φωκίδη επιχειρεί να δείξει πώς εκφράζεται η πολυφωνία και στην τέχνη μέσω των χρωμάτων. Ανάμεσα στα έργα είναι και οι πολύχρωμοι καμβάδες που η Πάι Γουάτ φτιάχνει με ιστούς αράχνης. Ακόμα, το Χαμάρ Μπέι, ένας παραδοσιακός χώρος συνάντησης των λουομένων, μετατρέπεται σε σημείο πληροφόρησης και διαλόγου με βιβλιοθήκη και ταινιοθήκη όπου σερβίρεται φρέσκο χυμός πορτοκαλι...

Στα μουσεία, πάλι, της πόλης, το παρελθόν συναντιέται με το σήμερα. Στο Αρχαιολογικό Μου-

Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

DWORZAK THOMAS

σείο τους επισκέπτες θα υποδέχεται ένα γλυπτό του Μπρους Νάουμαν, που μοιάζει με ταφόπλακα και έχει την επιγραφή «Μισή αλήθεια», ενώ σε άλλη αίθουσα θα προβάλεται σε βίντεο η περφόρμανς των Σήφη Λυκάκη και Διονύση Καβαλιεράτου με δύο Κούρους σε διαμάχη-εγγλωττη αναφορά στην αντίθεση μεταξύ αρχαίου και νέου ελληνικού πνεύματος.

Ακόμα, στο Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης τα έργα ρωσικής πρωτοπορίας της συλλογής Κωστάκη αλληλεπιδρούν με φουτουριστικά σχέδια του Στιβ Χάρβεϊ αλλά και με την ταινία του Αλεξάντερ Κλούγκε «Das Capital», που παρουσιάζει το μανιφέστο του Μαρξ σε... μιούζικαλ.

Περφόρμανς, συναυλίες, συζητήσεις και πολλές άλλες δράσεις στον ιστό της Θεσσαλονίκης πλαισιώνουν την κεντρική έκθεση της Μπιενάλε. Μέχρι και ενεχυροδανειστήριο για έργα τέχνης νέων δημιουργών θα στήσει η ομάδα «e-flux», που προσαρμόστηκε κι αυτή στις ανάγκες των καιρών. 7